

1. KOSMEETTINEN HOITAMINEN

Arviointikohde	Kiitettävä (3)	Hyvä (2)	Tyydyttävä (1)	TÄYDENNETTÄVÄÄ	ARVOSANA (hylätty, 1-3)
1.1 Ihon ja hiuksen anatomia ja fysiologia sekä elintavat ja ravitsemus hiustenhoidossa	Osaa käyttää tietoa ongelmanratkaisuisissa. Tiedonhaku monipuolista. Selvittää hiusten vaurioitumiseen ja syntymekanismiin johtavat tekijät. Osaa ohjata terveellisiin elintapoihin hiuksen ja ihon hyvinvoinnin kannalta.	Osaa hakea tietoa hoidon suunnittelussa ja pyrkii käyttämään sitä. Pyrkii selvittämään hiusten vaurioitumisen syitä. Pyrkii ohjaamaan terveellisiin elintapoihin hiuksen ja ihon hyvinvoinnin kannalta	Osaa määrittellä hiuksen rakenteen, kasvun ja elinkaaren. Osaa määrittellä hiuksen kunnon ja laatuun vaikuttavat tekijät. Asiakasohjaus perusuokavaliolähtöistä. Tiedonhankinta ongelmalähtöistä.		
1.2 Hiusten ja hiuspohjan tilan määrittely	Analysoi hiusten ja hiuspohjan laadun ja kunnon ja osaa määrittellä ne. Osaa käyttää mahdollisia apuvälineitä määrittelyn apuna. Osaa selvittää syyt ongelmiin huomioiden asiakkaan hoitotottumukset. Osaa monipuolisesti perustella hiusten ja hiuspohjan hoitotarpeen.	Selvittää hiusten ja hiuspohjan laatua ja kuntoa ja tunnistaa ne. Selvittää ongelmien syitä. Huomioi hoitotottumuksia	Tunnistaa hiusten ja hiuspohjan kunnon ja laadun sekä nemuutokset, jotka vaativat asiantuntijan hoitoa.		
1.3 Hiuspohjan ja hiusten sairauksien tunnistaminen	Erottaa terve ja sairas hiuspohja sekä loiset. Osaa ohjata asiakkaansa asiantuntijan hoitoon tarvittaessa.	Pyrkii erottamaan terve ja sairas hiuspohja sekä loiset.	Tunnistaa muutokset hiuspohjassa.		
1.4 Hiuspohjan ja hiusten hoitaminen	Käyttää asiantuntevasti pesu- ja hoitotuotteita. Osaa hoitaa monipuolisesti hiuksia ja hiuspohjaa. Tekee oikeat ainevalinnat. Osaa valita ja käyttää oikeat hoitovälineet ja laitteet. Tietää tuotevalintansa koostumuksen. Osaa käsien hoitamisen.	Käyttää pesu- ja hoitotuotteita. Pyrkii hoitamaan hiuksia ja hiuspohjaa asiakaslähtöisesti. Ainevalinnat onnistuvat. Valitsee ja käyttää hoitovälineitä ja laitteita. Osaa käsien hoitamisen	Osaa valita pesu- ja hoitotuotteet tukeutuen käyttöohjeisiin. Osaa hoitaa hiuksia ja hiuspohjaa tavallisimpien hoitotuotteiden, laitteiden ja menetelmien avulla myyntikelpoisesti. Valitsee ja käyttää tavallisimpia hoitovälineitä ja laitteita. Suorittaa käsien hoitamisen myyntikelpoisesti		
1.5 Kotihoiton ohjaus ja tuotemyynti	Osaa laatia hoitosuunnitelman. Ohjaa asiakasta hoitotuotteiden käytössä. Markkinoi kotihoitotuotteet kuluttajansuojaa noudattaen. Tuotetuntemus laaja.	Ohjaa satunnaisesti asiakasta hoitotuotteiden käytössä. Markkinoi kotihoitoon tarvittavat tuotteet. Tuotetuntemus rajoittunutta.	Osaa kertoa asiakkaille keskeiset vaikuttavat aineet ja tuotteiden toimintaperiaatteet. Antaa yksinkertaisia kotihoito-ohjeita ja markkinoi sitä vastaavat kotihoitotuotteet.		
1.6 Hiusalalan hygieniä	Osaa huoltaa, puhdistaa ja desinfioida asiakaskohtaiset työvälineet. Kosmeettisessa hoitamisessa käytettyjen laitteiden puhdistaminen onnistuu. Huolehtii ja kehittää työympäristön puhtaanapitoa. Huolehtii henkilökohtaisesta hygieniasta. Noudattaa puhtaanapito määräyksiä ja lainsäädäntöjä.	Osaa puhdistaa ja desinfioida asiakaskohtaiset työvälineet. Kosmeettisessa hoitamisessa käytettyjen laitteiden puhdistaminen onnistuu. Huolehtii oman työpiisteensä puhtaanapidosta. Huolehtii henkilökohtaisesta hygieniasta.	Toiminta on hygieenistä eikä aiheuta tartuntavaaraa.		
1.7 Asiakaspalvelu	Hienotunteista, kohteliasta ja noudattaa hyviä tapoja. Hiuspohjahieronta on rentouttavaa. Asiakasohjaus asiantuntevaa. Toimii taloudellisesti kestäväan kehityksen periaattein. Työskentely ergonomista	Kohteliasta ja noudattaa hyviä tapoja. Hiuspohjahieronta onnistuu. Asiakasohjaus onnistuu. Toiminta pyrkii taloudellisuuteen. Työskentelyssä pyritään ergonomisuuteen.	Työskentely on lähes liiketyöskentelyä, aikarajat eivät ylity kohtuuttomasti. Asiakaspalvelu noudattaa hyvää palvelukäytöstä.		

Hiusalan tutkintotoimikunta

<p>1.8 Itsearviointi</p>	<p>Osa arvioida työskentelyään ja toimintaansa monipuolisesti. Tunnistaa oppimistyylinsä. Perustelee valintansa. Hakee tukea ja ohjausta alan asiantuntijoilta. Asettaa tavoitteita ammatilliselle kehitymiselle.</p>	<p>Pyrkii arvioimaan työskentelyään ja toimintaansa. Hakee tukea ja ohjausta alan asiantuntijoilta.</p>	<p>Suhtautuminen arviointiin on positiivinen. Hakee ohjausta ja tukea ammatilliselle kehitymiselleen.</p>		
<p>(kaikkien arviointikohteiden tulee saada vähintään arvosana 1, jotta tutkinnon osa voidaan hyväksyä)</p>				<p>ARVOSANA</p>	

Olen arvioinut _____ KOSMEETTINEN HOITAMINEN tutkinnon osan aiemmin osoitetun osaamisen liitteenä olevien dokumenttien perusteella.

ARVOSANA : _____

(jos arvosana on hylätty, tulee "täydennettävää" sarakkeesta löytyä selkeästi ne seikat, jotka suorittajalta edellytetään ennen kuin tutkinnon osa voidaan kokonaisuudessaan hyväksyä)

_____ päiväys

_____ arvioijan allekirjoitus

_____ nimenselvennys

Hiusalalan tutkintotoimikunta

2. HIUSTEN JA PARRAN LEIKKAAMINEN JA KAMPAAMINEN

Arviointikohde	Kiitettävä (3)	Hyvä (2)	Tyydyttävä (1)	TÄYDENNETTÄVÄÄ	ARVOSANA (hylätty, 1-3)
2.1 Tyyliin yksilöllinen suunnittelu	Osaa tulkita asiakkaan tarpeita ja toiveita huomioiden persoonallisuuden . Suunnittelee asiakkaan persoonallisuutta korostavia luovia muotoilukokonaisuuksia. Huomioi asiakkaan tyyliin liittyvät asiat. Ilmaisee suunnitelmansa työvaiheittain . Tietolähteiden käyttö on monipuolista ja itsenäistä.	Ottaa huomioon asiakkaan tarpeita ja toiveita. Suunnittelee asiakkaalle muotoilukokonaisuuksia, jota pääpiirteittäin tukevat hänen persoonallisuuttaan. Huomioi pääpiirteittäin asiakkaan tyyliin liittyvät asiat. Ilmaisee suunnitelmansa työvaiheittain . Pyrkii tietolähteiden käyttöön.	Hankkii tietoa ongelman ratkaisussa. Pyrkii huomiomaan suunnittelussa kasvon ja vartalon muotoja sekä persoonallisuuteen vaikuttavia tekijöitä. Pyrkii ilmaisemaan suunnitelmansa kuvallisesti .		
2.2 Tyylioppi ja muoti	Soveltaa tyyliisuuntia ja muoti-ilmiöitä omaan työskentelyyn. Seuraa ja havainnoi sekä soveltaa ajankohtaista muotia yksilöllisesti.	Pyrkii käyttämään tyyliisuuntia ja muoti-ilmiöitä omaan työskentelyynsä. Seuraa ja havainnoi ajankohtaista muotia .	Hankkii tietoa ammattilehdistä .		
2.3 Hiusten ja parran leikkaaminen ja parranajo	Osaa muotoilla monipuolisesti hiuksia ja partaa leikkaamalla. Osaa ajaa parran. Huomioi hiuksen ja parran ominaisuuden menetelmien valinnassa. Työvälineiden ja työskentelymenetelmien käyttö on monipuolista . Osaa toteuttaa leikkausten perusrakenteet erilaisissa hiuspituuksissa. Hahmottaa leikkaukset kolmiulotteisesti. Hallitsee ammattikäsitteistön.	Osaa muotoilla hiuksia ja partaa leikkaamalla. Osaa ajaa parran. Pyrkii huomiomaan hiuksen ja parran ominaisuuden menetelmien valinnassa. Työvälineiden ja työskentelymenetelmien käyttö onnistuu pääpiirteittäin . Osaa toteuttaa leikkausten perusrakenteet. Hahmottaa leikkaukset kolmiulotteisesti. Osaa ammattikäsitteistön pääpiirteittäin.	Käyttää hiusten leikkaamiseen tarvittavia välineitä. Suunnittelee ja toteuttaa yksikertaisia perusrakenteiden mukaisia leikkausmalleja. Määrittelee leikkausten pituussuhteet ja painopisteet työsuunnitelmassaan		
2.4 Hiusten kampaaminen	Osaa suunnitella ja toteuttaa monipuolisia kampauksia sekä mies-, -että naisasiakkaille . Osaa kammata erilaisia kampausten muotoja ja pintarakenteita . Hallitsee monipuolisesti kampaustekniikat ja työvälineet . Valitsee oikeat muotoilutuotteet . Osaa soveltaa tietämystään. Hallitsee ammattikäsitteistön .	Osaa suunnitella ja toteuttaa monipuolisia kampauksia sekä mies-, -että naisasiakkaille . Osaa kammata erilaisia kampausten muotoja ja pintarakenteita . Hallitsee monipuolisesti kampaustekniikat ja työvälineet . Valitsee oikeat muotoilutuotteet . Hallitsee ammattikäsitteistön .	Käyttää hiusten kampaamiseen tarvittavia välineitä . Valitsee tavallisimmat muotoilukokonaisuudet . Toteuttaa yksinkertaisia kampauksia perustekniikoin .		
2.5 Kotihoidon ohjaus ja tuotemyynti	Selvittää asiakkaille tarvittaessa muotoilutuotteiden vaikuttavat aineet. Markkinoi asiakkaille muotoilutuotteet kotikäyttöön.	Tunnistaa muotoilutuotteiden vaikuttavat aineet . Markkinoi asiakkaille muotoilutuotteet kotikäyttöön	Markkinoi asiakkaille kotihoidotuotteet asiakkaan kysyessä.		
2.6 Asiakaspalvelu	Toteuttaa palvelukokonaisuuksia asiakaslähtöisesti. Toiminta huolellista , ergonomista ja hygieenistä. Toiminta on asiakaskeskeistä ja tasa-arvoista sekä empaattista. Ajankäyttö hallinnassa . Kyky ratkaista ongelmia ja ilmaista itseään selkeästi ja asiallisesti. Palvelee äidinkielen lisäksi toisella kotimaisella ja yhdellä vieraalla kielellä kielitutkinnon tason 2 vaatimuksien mukaisesti. Toimii myönteisen ilmapiirin edellyttämällä tavalla. Palvelu on laadukasta, yrityksen kilpailukykyä ja omaa työllistymistä edistävää .	Osaa suunnitella ja toteuttaa palvelukokonaisuuksia. Toiminta huolellista, ergonomista ja hygieenistä. Toiminta on palveluhenkistä , asiakaskeskeistä ja tasa-arvoista. Ajankäyttö hallinnassa . Itsensä ilmaisu selkeää . Palvelee äidinkielen lisäksi toisella kotimaisella ja yhdellä vieraalla kielellä kielitutkinnon tason 2 vaatimuksien mukaisesti. Palvelu on laadukasta .	Työskentely on myyntikelpoista ja lähes liiketyöskentelyä vastaavaa. Pyrkii toimimaan myönteisen ilmapiirin edellyttämällä tavalla Toiminta huolellista, ergonomista ja hygieenistä. Aikarajat eivät ylityy kohtuuttomasti . Palvelee äidinkielen lisäksi toisella kotimaisella ja yhdellä vieraalla kielellä kielitutkinnon tason 2 vaatimuksien mukaisesti. Noudattaa työturvallisuusohjeita .		

Hiusalan tutkintotoimikunta

<p>2.7 Itsearviointi</p>	<p>Antaa, pyytää ja vastaanottaa palautetta ja käyttää sitä hyväkseen arvioidessaan toimintaansa. Perustelee tekemänsä ratkaisut. Ottaa vastuun omasta oppimisestaan ja tunnistaa käyttäytymisensä. Asettaa tavoitteita ammatilliselle kehitykselleen. Kehittää taitojaan jatkuvasti</p>	<p>Pyrkii arvioimaan työskentelyään ja toimintaansa. Hakee tukea ja ohjausta alan asiantuntijoilta.</p>	<p>Suhtautuminen arviointiin on positiivinen. Hakee ohjausta ja tukea kehitykselleen.</p>		
---------------------------------	--	--	--	--	--

Olen arvioinut _____ HIUSTEN JA PARRAN LEIKKAAMINEN JA KAMPAAMINEN tutkinnon osan aiemmin osoitetun osaamisen liitteenä olevien dokumenttien perusteella.

ARVOSANA : _____

(jos arvosana on hylätty, tulee "täydennettävää" sarakkeesta löytyä selkeästi ne seikat, jotka suorittajalta edellytetään ennen kuin tutkinnon osa voidaan kokonaisuudessaan hyväksyä)

_____ päiväys

_____ arvioijan allekirjoitus

_____ nimenselvennys

3. HIUSTEN PERMANENTTI JA VÄRJÄYSKÄSITTELYT

Arviointikohde	Kiitettävä (3)	Hyvä (2)	Tyydyttävä (1)	TÄYDENNETTÄVÄÄ	ARVOSANA (hylätty, 1-3)
3.1 Permanentti- käsittelyt	Tulkitsee asiakkaan tyyliin liittyviä tekijöitä. Osaa suunnitella ja permanentata tavoitteen mukaisesti kihartamalla tai suoristamalla. Osaa käyttää yleisimpiä kosmeettisia valmisteita, työvälineitä ja tekniikoita. Noudattaa työsuojeluohjeita ja käyttää suojavälineitä. Käyttää ammattikäsitteistöä.	Osaa suunnitella ja permanentata tavoitteen mukaisesti kihartamalla tai suoristamalla. Osaa käyttää yleisimpiä kosmeettisia valmisteita, työvälineitä ja tekniikoita. Pyrkii noudattamaan työsuojeluohjeita ja käyttää suojavälineitä. Pyrkii käyttämään ammattikäsitteistöä.	Hankkii tietoa ammattilehdistä, kirjoista ja tietoverkoista permanenttikäsittelyjen ongelmanratkaisua varten. Osaa suunnitella kirjallisesti permanenttikokonaisuuden työjärjestyksen. Osaa valita permanentti-tuotteet ja niihin liittyvät esi- ja jälkihoitotuotteet. Osaa rullata permanentin, määrittää vaikutusajan ja kiinnittää permanentin myyntikelpoisesti. Osaa valita tavallisimmat hoitotuotteet.		
3.2 Värioppi	Soveltaa väriopin yleisiä periaatteita hiusten ja parran värikäsittelyjen yhteydessä. Tulkitsee värjäysten suunnittelussa asiakkaan ihon silmien ja hiusten oman värin vaikutukset. Osaa ilmaista suunnitelmiaan värejä käyttäen.	Osaa pääpiirteittäin väriopin yleiset periaatteet hiusten ja parran värikäsittelyjen yhteydessä. Tietää värjäysten suunnittelussa asiakkaan ihon silmien ja hiusten oman värin vaikutukset. Osaa ilmaista suunnitelmiaan värejä käyttäen.	Osaa pääpiirteittäin väriopin yleiset periaatteet hiusten ja parran värikäsittelyjen yhteydessä. Pyrkii ilmaisemaan suunnitelmiaan		
3.3 Hiusten värjäminen	Osaa värjätä hiuksia ja partaa yhdellä tai useammalla värillä. Huomioi hiuksen ja parran ominaisuuksien vaikutukset tulokseen. Osaa valita värin ja tuotteen asiakaslähtöisesti. Osaa perustella värjäyksen ja vaalennuksien kemialliset toimintaperiaatteet. Osaa tehdä tarvittaessa värjäyksen esikäsitteilyn tai erikoistoimenpiteet. Määrittelee vaikutusajat ja suorittaa jälkikäsitteilyt. Ripsien ja kulmien värjäminen ja muotoilu onnistuu. Osaa käyttää ammattikäsitteistöä.	Osaa värjätä hiuksia Pyrkii huomioimaan hiuksen ja parran ominaisuuksien vaikutuksia tulokseen. Osaa valita värin ja tuotteen. Pyrkii perustelemaan värjäyksen ja vaalennuksien kemialliset toimintaperiaatteet. Osaa tehdä ohjauksessa värjäyksen esikäsitteilyn. Määrittelee vaikutusajat ja suorittaa jälkikäsitteilyt. Ripsien ja kulmien värjäminen ja muotoilu onnistuu. Pyrkii käyttämään ammattikäsitteistöä.	Hankkii tietoa ammattilehdistä, kirjoista ja tietoverkoista värikäsittelyjen ongelmanratkaisua varten. Osaa suunnitella kirjallisesti värjäyskokonaisuuden työjärjestyksen Osaa valita värjäystuotteet tilapäiseen ja kestäväväärjäykseen ja hakea tietoa värinvalintaongelmissa eri asiantuntijoilta. Osaa levittää värjäystuotteet, määrittellä niiden vaikutusajat sekä emulgoida tai huuhtoa tuotteet hiuksilta ja iholta myyntikelpoisesti. Osaa valita tavallisimmat hoitotuotteet. Suorittaa ripsien ja kulmien värjäyksen myyntikelpoisesti.		
3.4 Hiusten vaalentaminen ja värinpoisto	Osaa vaalentaa hiuksia ja poistaa sekä hiuksen omaa, että keinotekoisista pigmenttiä. Osaa raidoituksen monipuolisin tekniikoin. Huomioi hiusten ominaisuuksien vaikutuksen lopputulokseen. Hallitsee perustellusti ainevalinnat ja osaa niiden toimintaperiaatteet. Käyttää ammattikäsitteistöä.	Osaa vaalentaa hiuksia ja poistaa sekä keinotekoisista että hiuksen omaa pigmenttiä. Osaa raidoituksen. Pyrkii huomioimaan hiusten ominaisuuksien vaikutuksen lopputulokseen. Tietää ainevalinnat ja osaa pääpiirteittäin niiden toimintaperiaatteet. Pyrkii käyttämään ammattikäsitteistöä.	Hankkii tietoa ammattilehdistä, kirjoista ja tietoverkoista vaalennuskäsittelyjen ongelmanratkaisua varten. Toteuttaa raidoituksen käsittelyjä hupulla, foliolla ja kampatekniikalla sekä väreillä että vaalennus-aineilla myyntikelpoisesti. Osaa tehdä vaalennuksen ja värinpoiston joko itsenäisinä palveluina tai muun värjäyksen yhteydessä myyntikelpoisesti. Osaa levittää vaalennus-tuotteet, määrittellä niiden vaikutusajat sekä emulgoi-da tai huuhtoa tuotteet hiuksilta ja iholta myynti-kelpoisesti. Osaa valita tavallisimmat hoitotuotteet.		

Hiusalalan tutkintotoimikunta

<p>3.5 Kotihoidon ohjaus ja tuotemyynti</p>	<p>Ilmaisee itseään selkeästi ja asiallisesti ja noudattaa hyviä tapoja. Hallitsee permanenttauksen, värjäyksen ja vaalennuskäsittelyn kotihoito-ohjauksen.</p>	<p>Pyrkii ilmaisemaan itseään selkeästi ja asiallisesti ja noudattaa hyviä tapoja. Osoaa permanenttauksen, värjäyksen ja vaalennuskäsittelyn kotihoito-ohjauksen.</p>	<p>Osoaa ohjata asiakasta kotihoidossa.</p>		
<p>3.6 Asiakaspalvelu</p>	<p>Toimii asiakaskeskeisesti ja tasa-arvoisesti palvelutilanteissa ja työyhteisön jäsenenä. Oikeiden työtapojen ja työasentojen käyttö tuottavuuden ja terveyden edistämiseksi. Hygieeninen työskentely. Ajankäyttö hallinnassa. Osoaa selostaa asiakkaalle permanentti, värjäys ja vaalennuskäsittelyjen vaikutukset hiusten jatkokäsittelyyn. Tukee asiakkaan persoonallisuutta värialinnoillaan. Osoaa palvelutilanteissa käyttää käytännönläheistä kieltä.</p>	<p>Pyrkii toimimaan asiakaskeskeisesti ja tasa-arvoisesti palvelutilanteissa. Osoaa työskennellä huolellisesti, siististi ja ergonomisia työtapoja ja työturvallisuutta noudattaen. Ajankäyttö hallinnassa. Osoaa pääpiirteittäin selostaa asiakkaalle permanentti, värjäys ja vaalennuskäsittelyjen vaikutukset hiusten jatkokäsittelyyn. Osoaa palvelutilanteissa käyttää käytännönläheistä kieltä.</p>	<p>Osoaa työskennellä lähes liiketyöskentelyssä edellytettyjen aikarajojen puitteissa niitä kohtuuttomasti ylittämättä. Pyrkii työskentelemään huolellisesti, siististi ja ergonomisia työtapojaja työturvallisuusohjeita noudattaen. Toimii hyvää asiakaspalvelutapaa noudattaen.</p>		
<p>3.7 Itsearviointi</p>	<p>Osoaa arvioida tekemäänsä työtä ja toimintaansa. Tunnistaa käyttäytymisensä vaikutukset asiakkaassa ja työyhteisössä. Pyyttää ja käyttää saamaansa palautetta kehittymisensä hyväksi. Asettaa tavoitteita ammatilliselle kehitykselle ja ottaa vastuun siitä. Ongelmaratkaisutaitoinen. Osoaa perustella toimintaansa. Hankkii tarvittaessa lisätietoa, ohjausta ja tukea.</p>	<p>Pyrkii arvioimaan tekemäänsä työtä ja toimintaansa. Käyttää saamaansa palautetta kehittymisensä hyväksi. Pyrkii perusteella toimintaansa. Hankkii tarvittaessa lisätietoa, ohjausta ja tukea.</p>	<p>Hakee ohjausta ja tukea ammatilliselle kehitykselle.</p>		

Olen arvioinut _____ HIUSTEN PERMANENTTI JA VÄRIKÄSITTELYT tutkinnon osan aiemmin osoitetun osaamisen liitteenä olevien dokumenttien perusteella.

ARVOSANA : _____

(jos arvosana on hylätty, tulee "täydennettävää" sarakkeesta löytyä selkeästi ne seikat, jotka suorittajalta edellytetään ennen kuin tutkinnon osa voidaan kokonaisuudessaan hyväksyä)

_____ päiväys

_____ arvioijan allekirjoitus

_____ nimenselvennys

Hiusalan tutkintotoimikunta

4. HIUSALAN YRITYSTOIMINTA

Arviointikohde	Kiitettävä (3)	Hyvä (2)	Tyydyttävä (1)	TÄYDENNETTÄVÄÄ	ARVOSANA (hylätty, 1-3)
4.1 Yrittäjyys ja työntekijänä toimiminen	Jäsentää ammatin osa-alueet ammatti-identiteettinsä kehittämiseen. Toiminta motivoitunutta, oma-aloitteista, vastuun- tuntoista ja luovaa. Asiakaspalvelu laadukasta, tuloksellista ja kannattavaa. Jäsentää TES:n oikeudet ja velvollisuudet sekä soveltaa työntekijää velvoittavaa lainsäädäntöä toiminnassaan. Kehittää itseään ja suunnittelee uraansa työntekijänä. Asiakaslähtöinen toiminta tähtää pysyviin asiakassuhteisiin. Toiminta edistää kestäväää kehitystä.	Tunnistaa ammatin osa-alueet. Toiminta motivoitunutta, vastuuntuntoista. Asiakaspalvelu laadukasta, tuloksellista. Tunnistaa TES:n oikeudet ja velvollisuudet. Kehittää itseään ja suunnittelee uraansa työntekijänä. Asiakaslähtöinen toiminta tähtää pysyviin asiakassuhteisiin. Toiminta edistää kestäväää kehitystä.	Noudattaa työaikoja ja annettuja ohjeita. Palvelee asiallisesti. Osa tehdä kirjallisen työsopimuksen.		
4.2 Palvelujen ja tuotteiden myynti	Selvittää erilaisten asiakkaiden tarpeita ja odotuksia. Selvittää myymiensä palvelujen ja tuotteiden laatuominaisuudet ja johtaa niistä myyntiargumentit. Puhelinpalvelu ystävällistä ja myyväää. Selvittää hinnoittelun periaatteet . Viestii asiallisesti ja myyvästi, sekä tukee asiakasta osto-päätöksessä. Toimii vastuullisesti kuluttaja-suojan puitteissa. Rahastaa palvelut ja tuotteet käyttäen kassakonetta.	Selvittää erilaisten asiakkaiden tarpeita ja odotuksia. Selvittää myymiensä palvelujen ja tuotteiden laatuominaisuuksia. Puhelinpalvelu ystävällistä ja myyväää. Selvittää hinnoittelun periaatteet . Viestii asiallisesti ja myyvästi, sekä pyrkii tukemaan asiakasta ostopäätöksessä. Toimii vastuullisesti kuluttajasuojan puitteissa. Rahastaa palvelut ja tuotteet käyttäen kassakonetta.	Osa keskustella asiakkaan kanssa tuotteista ja palveluista. Puhelinkäytös on asiallista. Tiedonhankinta tuotteista ja palveluista puolueetonta. Toiminta edistää kestäväää kehitystä. Toiminta on tuotevastaan mukaista. Osa rahastaa ja käyttää kassakonetta.		
4.3 Markkinointi	Markkinoi omaa työtään, yrityksen palveluja ja myyntituotteita sekä –laitteita. Osallistuu panoksellaan yrityksen ulkoiseen ja sisäiseen markkinointiin. Somistaa esteettisesti yrityksen näyteikkunan ja sisätilat. Osa suunnitella markkinointitoimenpiteitä kausittain ja hankkii markkinointitietoa ulkoisista lähteistä.	Markkinoi omaa työtään ja lisäpalveluja. Osallistuu panoksellaan yrityksen ulkoiseen ja sisäiseen markkinointiin. Somistaa yrityksen näyteikkunan ja sisätilat. Osa suunnitella markkinointiviestejä kausittain ja hankkii markkinointitietoa lähteistä.	Suosittelee lisäpalveluja. Somistaa näyteikkunan ja tekee pienimuotoisia markkinointiviestejä.		
4.4 Yrityksen perustaminen	Osa perustella oman yrityksen perustamis-vaihtoehtoja ja laatia yrityksen perustamiseen liittyvät asiakirjat. Osa perustella yrittäjyyden vaikutuksia työuraansa ja yksityiselämäänsä. Osa muotoilla liike-idean ja ilmaisee sen kirjallisesti. Perustelee toimintansa ja vertailee rahoitusmahdollisuuksia. Vertailee vastuuta ja verotusvaihtoehtoja eri yritysmuotojen välillä. Tekee yhteistyötä yritykseen liittyvien sidosryhmien kanssa.	Tunnistaa oman yrityksen perustamisvaihtoehtoja ja laatia yrityksen perustamiseen liittyviä asiakirjoja. Perustelee pääpiirteittäin yrittäjyyden vaikutuksia työuraansa. Osa muotoilla liike-idean ja ilmaisee sen kirjallisesti. Perustelee toimintansa ja tietää rahoitusmahdollisuuksista. Tietää vastuut ja verotusvaihtoehdot eri yritysmuotojen välillä. Tekee yhteistyötä yritykseen liittyvien sidosryhmien kanssa.	Osa laskea palkastaan työnantajalle aiheutuivat kustannukset. Laatii liikeidean kirjallisesti omien vahvuuksien pohjalta. Suunnitelmantasolla yhteistyötä tilitoimiston kanssa.		

Hiusalan tutkintotoimikunta

<p>4.5 Laskentatoimi ja itsensä työllistäminen vastuullisena yrittäjänä</p>	<p>Laatii yrityksen perustamisen laskelmat. Hinnoittelee palveluja ja tuotteita taloudellisesti ja kannattavasti. Osa laskea alennus prosentin kannattavuuden kannalta. Pitää kassa-kirjaa ja osaa kahden-kertaisen kirjanpidon periaatteet. Toimii yrittäjänä eettisesti lain-säädännön mukaan. Toimii yhteistyössä tili-toimiston kanssa kattaen vastuut verotuksessa, tunnuslukujen seurannan ja kehittämistoimenpiteet.</p>	<p>Laatii yrityksen perustamisen laskelmat. Hinnoittelee palveluja ja tuotteita taloudellisesti. Osa laskea alennus prosentin kannattavuuden kannalta. Pitää kassakirjaa ja osaa kahdenkertaisen kirjanpidon periaatteet pääpiirteittäin. Toimii yhteistyössä tilitoimiston kanssa kattaen vastuut verotuksessa, tunnuslukujen seurannan ja kehittämistoimenpiteet.</p>	<p>Osa suunnitella yrityksen toimintaperiaatteet ja vastuut itsenäisenä ammatinharjoittajana yhdessä asiantuntijan kanssa. Osa laskea yrityksen perustamiskustannukset. Osa laskea hinnat ja arvonlisäverot yhteistyössä alan asiantuntijan kanssa. Kassakirjanpito onnistuu.</p>		
--	---	---	---	--	--

Olen arvioinut _____ HIUSALAN YRITYSTOIMINTA tutkinnon osan aiemmin osoitetun osaamisen liitteenä olevien dokumenttien perusteella.

ARVOSANA : _____

(jos arvosana on hylätty, tulee "täydennettävää" sarakkeesta löytyä selkeästi ne seikat, jotka suorittajalta edellytetään ennen kuin tutkinnon osa voidaan kokonaisuudessaan hyväksyä)

_____ päiväys

_____ arvioijan allekirjoitus

Hiusalalan tutkintotoimikunta

5. KAMPAAJAN TYÖ

Arviointikohde	Kiitettävä (3)	Hyvä (2)	Tyydyttävä (1)	TÄYDENNETTÄVÄÄ	ARVOSANA (hylätty, 1-3)
5.1 Tyylin tulkinta ja muoti	Osa luovasti suunnitella yksilöllisiä ja muodikkaita muotoilu ja ehostus kokonaisuuksia. Osa suunnittelutyönsä perustaksi ja tulkita asiakkaan tarpeita ja toiveita. Huomioi suunnittelussa asiakkaan iän, tyylin ja vaatetuksen sekä kulttuurin ja muodin. Huomioi kasvojen muodon ja vartalon mittasuhteet, ihon ja hiusten värin. Perustelee kirjallisen muotoilukokonaisuus suunnitelman. Soveltaa pukeutumisetikettiä ja sovittaa kampauksen tyyli etiketin vaatimuksiin. Osa valita eri tekniikoita muotoilukokonaisuuden muodon ja pintarakenteen aikaansaamiseksi.	kii suunnittelemaan yksilöllisiä ja muodikkaita muotoilu ja ehostuskokonaisuuksia. Osa suunnittelutyönsä perustaksi ja tulkita asiakkaan tarpeita ja toiveita. Pyrkii suunnittelussa huomioimaan asiakkaan iän, tyylin ja vaatetuksen sekä kulttuurin ja muodin. Pyrkii huomioimaan kasvojen muodon ja vartalon mittasuhteet, ihon ja hiusten värin. Osa tehdä kirjallisen muotoilukokonaisuuden suunnitelman Pyrkii huomioimaan pukeutumisetiketit. Osa valita perustekniikoita muotoilukokonaisuuden tarkoituksenmukaisen muodon aikaansaamiseksi.	Osa tulkita asiakkaan tarpeita, tyyliä ja vallitsevaa muotia jatehdä sen perustella kirjallinen työsuunnitelma.		
5.2 Arki- ja juhlaehostus	Osa tehdä kasvojen alkupuhdistuksen sekä muodikkaan arki- ja juhlaehostuksen. Osa ehostuksella korostaa ja häivyttää asiakkaan yksilöllisiä piirteitä. Osa hääehostuksen.	Osa tehdä kasvojen alkupuhdistuksen sekä muodikkaan arki- ja juhlaehostuksen. Osa hääehostuksen pääpiirteittäin.	Suorittaa kasvojen alkupuhdistuksen sekä toteuttaa perusehostuksia.		
5.3 Muotoilukokonaisuudet	Osa leikata, kammata, värjätä, permanentata ja ehostaa erilaisia muotoilukokonaisuuksia huomioiden etiketin. Osa huoltaa, puhdistaa ja kammata peruukkeja, Osa tehdä juhla- ja teemakampauksia ehostuksineen työsuunnitelman perusteella. Osa liittää näkymättömästi irtohiuksia ja hiuslisäkkeitä kampauksiin tasapainoiseksi kokonaisuudeksi.	Osa leikata, kammata, värjätä, permanentata ja ehostaa erilaisia muotoilukokonaisuuksia. Tietää pääperiaatteet peruukin huollolle, puhdistukselle ja kampaamiselle. Osa tehdä juhla- ja teemakampauksia perustekniikoin lähes työsuunnitelman mukaisesti. Osa liittää irtohiuksia ja hiuslisäkkeitä kampauksiin tukevasti.	Osa tehdä yksinkertaisia muotoilukokonaisuuksia eri käyttötarkoituksiin. Osa kiinnittää irtohiuksset ja lisäkkeet tukevasti asiakkaan kampauksiin. Osa tehdä juhla-kampauksen ja yhden teemakampauksen, jonka lopputulos voi poiketa suunnitelmasta.		
5.4 Asiakaspalvelu	Ilmaisee itseään selkeästi ja asiallisesti noudattaen hyviä tapoja. Toimii palveluhenkisesti , asiakaskeskeisesti ja tasa-arvoisesti työssään ja työyhteisön jäsenenä. Kuuntelee asiakasta empaattisesti ja osaa keskustella asiakkaan tarpeita ja toiveita yhteisen mielikuvan luomiseksi. Osa asiakaspalvelun laadukkaasti ja suunnittelee työskentelynsä joustavasti eteneväksi kokonaisuudeksi. Toimii taloudellisesti, hygieenisesti ja kannattavasti. Osa ohjata ja markkinoida kotihoitoa ja siihen tarvittavat tuotteet.	Ilmaisee itseään selkeästi ja asiallisesti noudattaen hyviä tapoja. Toimii palveluhenkisesti , asiakaskeskeisesti ja tasa-arvoisesti työssään. Kuuntelee asiakasta empaattisesti. Pyrkii laadukkaaseen asiakaspalveluun. Toimii taloudellisesti hygieenisesti ja kannattavasti. Pyrkii ohjaamaan ja markkinoimaan kotihoitoa ja siihen tarvittavat tuotteet.	Palvelee asiakasta hyvää asiakaspalvelutapaa noudattaen.		

Hiusalan tutkintotoimikunta

5.5 Itsearviointi	Antaa ja vastaanottaa palautetta. Toimii myönteisen ilmapiirin edistämiseksi kehittäessään itseään ja ammattitaitoaan.	Antaa ja vastaanottaa palautetta. Toimii myönteisen ilmapiirin edistämiseksi kehittäessään itseään ja ammattitaitoaan.	Pyrkii vastaanottamaan asiallisesti asiakaspalautetta Tarvitsee apua ammattitaidon kehittämiskohteiden löytymiselle		
-------------------	--	--	--	--	--

Olen arvioinut _____ KAMPAAJAN TYÖ tutkinnon osan aiemmin osoitetun osaamisen liitteenä olevien dokumenttien perusteella.

ARVOSANA : _____

(jos arvosana on hylätty, tulee "täydennettävää" sarakkeesta löytyä selkeästi ne seikat, jotka suorittajalta edellytetään ennen kuin tutkinnon osa voidaan kokonaisuudessaan hyväksyä)

_____ päiväys

_____ arvioijan allekirjoitus

Hiusalalan tutkintotoimikunta

6. PARTURIN TYÖ

Arviointikohde	Kiitettävä (3)	Hyvä (2)	Tyydyttävä (1)	TÄYDENNETTÄVÄÄ	ARVOSANA (hylätty, 1-3)
6.1 Tyylin tulkinta ja muoti	Osaa suunnittelutyönsä perustaksi tulkita asiakkaan hiusten ja parran muotoiluun liittyviä tarpeita ja toiveita. Huomioi suunnittelussa asiakkaan ikäryhmän, taustan, ammatin, tyylin ja vaatetukseen liittyvät ominaisuudet. Osaa määritellä erilaisia miehisiä kampausten kasvojen ja vartalon muotoja sekä niiden värejä. Osaa suunnitella yhdessä asiakkaan kanssa yksilöllisiä ja muodikkaita hiusten muotoilukokonaisuuksia. Käyttää eri tietolähteitä ja toteuttaa suunnitelmansa luovasti. Soveltaa pukeutumisetikettiä ja sovittaa kampausta tyyliin vaatimuksiin. Valitsee eri tekniikoita tarkoituksenmukaisen muodon ja pintarakenteen aikaansaamiseksi muotiin huomioon ottaen. Käyttää ammattikäsitteistöä.	Pyrkii suunnittelutyönsä perustaksi tulkita asiakkaan hiusten ja parran muotoiluun liittyviä tarpeita ja toiveita. Pyrkii huomioimaan suunnittelussa asiakkaan ikäryhmän, taustan, ammatin, tyylin ja vaatetukseen liittyvät ominaisuudet. Osaa määritellä erilaisia miehisiä kampausten kasvojen ja vartalon muotoja. Pyrkii suunnittelemaan asiakkaan kanssa yksilöllisiä ja muodikkaita hiusten muotoilukokonaisuuksia. Tietää pukeutumis-etiketin. Valitsee perustekniikoita tarkoituksenmukaisen muodon aikaansaamiseksi. Pyrkii käyttämään ammatti-käsitteistöä.	Osaa tulkita asiakkaan tarpeita ja tekee sen perusteella itselleen työsuunnitelman		
6.2 Miesten muotoilukokonaisuudet ja partakäsittelyt sekä ehostos	Osaa luovasti soveltaa yhdistelmärakenteita sopiviksi muotoilukokonaisuuksiksi. Osaa pysty- ja harjatukan leikkaamisen. Osaa muotia soveltaen sekä perustellen toteuttaa asiakkaalle sopivan muotoilukokonaisuuden, jossa yhdistyy permanentti ja värikäsittely. Osaa tehdä juhla- ja teema-kampauksia. Osaa tehdä miehekkään ehostuksen erilaisiin tilaisuuksiin. Osaa analysoida asiakkaan ihon ja muotoilla sekä värjätä parran perustellusti. Osaa toteuttaa amerikkalaisen parranajon. Käyttää ammattikäsitteistöä.	Pyrkii toteuttamaan yhdistelmärakenteita sopiviksi muotoilukokonaisuuksiksi. Osaa pysty- ja harjatukan leikkaamisen. Osaa toteuttaa asiakkaalle sopivan muotoilukokonaisuuden, jossa yhdistyy permanentti ja värikäsittely. Osaa tehdä perustekniikoin juhla- ja teema-kampauksia. Osaa tehdä miehelle miehen ehostuksen. Osaa analysoida asiakkaan ihon ja muotoilla sekä värjätä parran. Osaa toteuttaa amerikkalaisen parranajon. Käyttää ammattikäsitteistöä.	Toteuttaa pystytukan ja kaksi hiustenleikkauksen perusrakennetta myyntikelpoisesti. Osaa suorittaa muotoilukokonaisuuden sekä miehen ehostuksen myyntikelpoisesti. Suorittaa amerikkalaisen parranajon myyntikelpoisesti. Muotoilee parran niin, että rajaukset ovat sellaiset ja malli sopii hiusten leikkausmalliin, työ on myyntikelpoinen. Värjää parran myyntikelpoisesti Toteuttaa yhden juhla- ja teema-kampauksen.		
6.3 Kaljuuntumisen hoito	Osaa selittää asiakkaalle kaljuuntumisen syyt ja mahdolliset hoitot. Osaa käyttää kaljuuntumisen hoito-valmisteita sekä perustella niiden vaikutusmahdollisuudet asiakkaalle. Osaa esitellä asiakkaalle hiuslisiin erilaiset materiaalit ja kiinnitystavat. Osaa tehdä lisäkkeen mitoituksen harjoituspäähän ja toteuttaa muotoiluperusteita harjoituslisäkkeeseen. Markkinoi hiuslisiä asiakkaalle sekä ohjaa asiakasta asiantuntijalle hiussiirtoa varten. Osaa hankkia tietoa kaljuuntumista koskevasta	Pyrkii ohjaamaan asiakasta kaljuuntumisen hoidossa. Osaa käyttää kaljuuntumisen hoitovalmisteita. Osaa esitellä asiakkaalle hiuslisiin perusmateriaalit ja kiinnitystavat. Osaa tehdä lisäkkeen mitoituksen harjoituspäähän ja toteuttaa muotoiluperusteita harjoituslisäkkeeseen pääpiirteittäin. Pyrkii markkinoimaan hiuslisiä asiakkaalle. Osaa hankkia tietoa kaljuuntumista koskevasta tutkimuksesta. Käyttää ammattikäsitteistöä.	Osaa valita ja toteuttaa erilaisiin tietolähteisiin tukeutuen kaljuuntumisen hoitoon tarkoitettua käsittelyä. Mitoittaa asiakkaan hiuslisiin ohjeita noudattaen. Pyrkii ohjaamaan asiakasta kaljuuntumisen hoidossa.		

Hiusalalan tutkintotoimikunta

	tutkimuksesta ja teknologiasta sovelluksista kaljuuntumisen hoidossa. Käyttää ammattikäsitteistöä.				
6.4 Asiakaspalvelu	Osoo ilmaista itseään selkeästi ja asiallisesti noudattaen hyviä tapoja. Toimii palvelu-henkisesti, hienotunteisesti, asiakaskeskeisesti ja tasa-arvoisesti palvelutilanteissa ja työyhteisön jäsenenä. Osoo asiakaspalvelun laadukkaasti. Osoo suunnitella työskentelynsä joustavasti eteneväksi kokonaisuudeksi. Työskentely on taloudellista, hygieniasta, ergonomista sekä työturvallisuutta noudattavaa. Osoo keskustella asiakkaan kanssa tarpeista ja toiveista yhteisen mielikuvan luomiseksi. Käyttää käytännönläheistä kieltä. Ohjaa kotihoidossa ja markkinoi kotihoitotuotteita.	Osoo ilmaista itseään selkeästi ja asiallisesti noudattaen hyviä tapoja. Osoo asiakaspalvelun laadukkaasti. Työskentely on hygieniasta, ergonomista sekä työturvallisuutta noudattavaa. Osoo keskustella asiakkaan kanssa ja käyttää käytännönläheistä kieltä. Ohjaa kotihoidossa ja markkinoi kotihoitotuotteita.	Noudattaa hygienian ja ergonomian vaatimuksia ja turvallisuusmääräyksiä.		
6.5 Itsearviointi	Antaa ja vastaanottaa palautetta. Toimii myönteisen työilmapiirin edistämiseksi kehittäessään itseään ja ammattitaitoaan.	Antaa ja vastaanottaa palautetta. Toimii myönteisen ilmapiirin edistämiseksi kehittäessään itseään ja ammattitaitoaan.	Pyrkii vastaanottamaan asiallisesti asiakaspalautetta Tarvitsee apua ammattitaidon kehittämiskohteiden löytymiselle		

Olen arvioinut _____ PARTURIN TYÖ tutkinnon osan aiemmin osoitetun osaamisen liitteenä olevien dokumenttien perusteella.

ARVOSANA : _____

(jos arvosana on hylätty, tulee "täydennettävää" sarakkeesta löytyä selkeästi ne seikat, jotka suorittajalta edellytetään ennen kuin tutkinnon osa voidaan kokonaisuudessaan hyväksyä)

_____ päiväys

_____ arvioijan allekirjoitus